

Konstitutionsutskottets yttrande

1981/82:12 y

över motion 1981/82:914 om särskild beskattning av annonsblad

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över motion 1981/82:914 av Arne Nygren (s) om särskild beskattning av annonsblad.

Gällande regler m. m.

En annonnsskatt infördes den 1 juli 1971 för att finansiera det presstödet i form av produktionsbidrag som då introducerades. Det ursprungliga förslaget var en skatt på 10 % på all press. Man stannade för en differentierad skatt: 6 % på annonser i dagspress och 10 % på annonser i övrig press. Senare gjordes annonnsskatten om till allmän reklamskatt. Man tillmötesgick på det sättet ett krav från dagspressen som ansåg sig missgynnad i förhållande till andra medier. De successiva lättnader som gjorts under senare år har bara berört dagspressen. Procentsatsen för dagspress är f. n. 3 % och utgår endast på annonsintäkter över 9 milj. kr. För annonsbladen är skatten 10 %.

Enligt 5 § förordningen om statligt stöd till dagstidningar (1981:409) utgår inte produktionsbidrag till en tidning som ger ut annonsblad i en i förhållande till tidningsutgivningen betydande omfattning eller som står i nära förhållande till ett sådant företag.

Dagspresskommittén behandlade i sitt betänkande Stödet till dagspressen (SOU 1980:32) ingående frågan om konkurrensen från annonsbladen. Kommittén kom till den slutsatsen att det inte fanns skäl till ingripanden från statsmakternas sida. Bl. a. konstaterades att det skulle behövas betydande skattehöjningar för att den vägen utjämna konkurrensskillnaderna mellan dagstidningar och annonsblad. Höjningarna skulle enligt kommittén bli så stora, att man skulle riskera att komma i konflikt med såväl tryckfriheten som näringsfriheten. Den konflikten skulle enligt kommittén bli ett faktum, om man förbjuder utgivning av annonsblad.

I anledning av propositionen (1971:28) med förslag till förordning om annonnsskatt avgav konstitutionsutskottet yttrande till skatteutskottet angående de tryckfrihetsrättsliga aspekterna på bl. a. denna proposition.

Konstitutionsutskottet (KU 1971:32) fann i yttrandet att TF inte hindrade olika beskattning av olika publikationer. Utskottet framhöll därvid att riksdagen tidigare godkänt att vissa tidningar, dvs. veckotidningar utan dagspresskaraktär, beskattats medan andra tidningar som utkommer

minst en gång i veckan och har dagspresskaraktär undantas från beskattning.

Frågan var inte okontroversiell i utskottet. Ledamöterna från moderata samlingspartiet och folkpartiet reserverade sig och ansåg att förslaget om annonskatt borde avslås såsom tveksamt från tryckfrihetsrättslig synpunkt.

I ärendet återgavs en rad yttranden om innebörden av stadgandets andra stycke. Härvid hänvisas till betänkandet (s. 14 ff).

Utskottets överväganden

Utskottet vill framhålla att dagspresskommitténs ställningstagande inte innebär att varje ytterligare höjning av reklamskatten för annonsbladen i förhållande till dagspressen skulle vara utesluten på grund av tryckfrihetsförordningens regelsystem. Utskottet har därmed inte tagit ställning till lämpligheten att på nytt utreda frågan så kort tid efter det att den behandlats av en statlig utredning.

Stockholm den 30 mars 1982

På konstitutionsutskottets vägnar
BERTIL FISKESJÖ

Närvarande: Bertil Fiskesjö (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Torkel Lindahl (fp), Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Sven-Erik Nordin (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Kurt Ove Johansson (s), Bengt Kindbom (c), Daniel Tarschys (fp), Kerstin Nilsson (s), Jan Prytz (m) och Anita Modin (s).